

СТАНОВИЩЕ

от проф. Димитър Танев Кайков, дн
за научните трудове на доц. Михаил Живков Георгиев, доктор,
представени за участие в конкурс за академичната длъжност „професор”
в професионално направление 7.6. Спорт,
специалност Спорт (Спортна психология)

В обявения в Държавен вестник, брой 26 от 01.04.2016 г. конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ участва един кандидат – доц. Михаил Живков Георгиев, доктор. През 1988 г. е завършил висше образование в Софийски университет „Климент Охридски“ по специалност „психология“ с много добър успех. От 1988 г. е заемал академичните длъжности научен сътрудник III степен и II степен в Лаборатория за комплексни изследвания, а от 1992 г. – ст. асистент и гл. асистент в катедра „Психология, педагогика и социология“ към НСА „Васил Левски“. През 1999г. защитава докторска дисертация на тема „Устойчиви и ситуативни детерминанти на психологическата надеждност в спорта“ и му е присъдена образователната и научна степен „доктор“. Избран е за доцент по спортна психология през 2006 г. Участвал е в пет научно-изследователски и в пет образователни проекта. Бил е научен ръководител на двама докторанти. Бил е ръководител на катедра „Психология, педагогика и социология“.

Доц. Михаил Георгиев участва в обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ със 71 труда, от които три монографии, една биографична студия, две учебни пособия и 65 научни публикации. Самостоятелен автор е на монографиите, студията и на две от учебните пособия. На десет от научните статии е самостоятелен автор, на 22 – първи автор, на 23 – втори автор и на 13 – трети автор.

Висока оценка заслужават представените монографии „Спортна психология. Спортен психолог“, „Основи на експерименталното изследване“ и „Хиперактивност с дефицит на внимание и спорт“. В монографията „Спортна психология. Спортен психолог“ в две части са разгледани спортната психология и спортния психолог. В първата част на монографията се прави кратък исторически преглед, основните етапи на развитие и

същността на спортната психология. Посочени са актуалните проблеми и международните организации по спортна психология. Във втората част на труда са определени ролята, компетенциите и етичните принципи на спортния психолог. Втората монография „Хиперактивност с дефицит на внимание и спорт“ е актуален труд, в който е направена характеристика, диагностика и лечение на синдрома хиперактивност с дефицит на внимание. Посочена е ролята на двигателната активност и спорта като надеждни средства за профилактика и терапия. Третата монография „Основи на експерименталното изследване“ е посветена на един от най-сложните проблеми в спорта – научните основи на експеримента. Задълбочено са разработени важни въпроси за разкриване същността и видовете експерименти, скалите и скалирането, видовете променливи и групи за изследване, валидността и плановите на експерименталните изследвания. В студията „Проф. Никола Попов. Биография. Библиография. Постижения.“ е представена богатата многостранна научна дейност на един от доайените на спортната психология – проф. Никола Попов, дн. Към учебните пособия са представени два материала – „Речник по спортна психология“ и „Спортен терминологичен речник“, където са определени и е допълнена същността на основните понятия по спортна психология.

Представените 65 научни статии са свързани с изследване на едни от най-актуалните проблеми в спортната психология – тревожността, стреса, агресията, мотивацията и удовлетворението. Изследвана е тревожността в чуждоезиковото обучение на студенти (51) и е направен сравнителен анализ на предсъстезателната тревожност на състезатели по таекуондо (49). Разкрита е взаимовръзката между предсъстезателната тревожност и спортните постижения в баскетбола (9). Установено е влиянието на типологическите особености върху предсъстезателната тревожност при състезатели по тенис (20) и по бокс (45), както и на емоционалната интелигентност на състезатели по таекуондо (59,58). Разкрити са предпочитаните стратегии за справяне със стрес и предсъстезателната тревожност при спортисти от индивидуални и групови спортове (4,29). Разгледана е овладяната творческа агресия като спортна активност (17). Като специфична проява на стреса е разгледан бърнаут в спорта (39) и е проучена връзката му с лидерския стил на треньора (38). Направен е сравнителен анализ на тенденциите към агресивно реагиране

при спортисти по вдигане на тежести, джудо и кикбокс (1,10,27) и е разкрито влиянието на нагласите за агресивно реагиране върху основните форми на агресия при ръгби (19). Проведен е хронологичен анализ на нагласите за агресивно реагиране при спортисти (32). Изследвано е влиянието на типологическите особености и основните източници на мотивация върху стратегиите за справяне със стрес (3,11) и върху успеваемостта на студентите (15). Установено е влиянието на мотивационния климат върху предстартовата тревожност (8). Разкрита е целевата ориентация и възприетият мотивационен климат (5), източниците и мотивационното самосъзнание при спортисти (31), както и особеностите на мотивационните ориентации и основните детерминиращи фактори на амотивацията при културисти (54). Изследвана е удовлетвореността на учителите към професионалния труд в зависимост от възрастта и половите различия (12,13) и от работната заплата (36). Посочена е феминизацията на учителската професия. Изследвана е взаимовръзка между бърнаут и удовлетворението от спорта при елитни атлети (48). Направен е сравнителен анализ на удовлетвореността от труда при учители и треньори от детско-юношески спортни школи (50). Публикувани са различни изследвания, свързани с културизма (34, 35, 37), гимнастиката (42,43), бокса (64), самбото (65), кикбокса (14), баскетбола (6). Представени са научни статии за хиперактивността и дефицита на вниманието и спорта (32), психологическите особености на треньора (24), някои апаратурни методи за релаксация, активация и ментална тренировка (61), психичните състояния на бременни жени и изпълнение на упражнения за психотерапия (43,57). Адаптирани са значителен брой психологически тестове за измерване на тревожността, на агресивността, на мотивацията, на бърнаут, на лидерския стил, на удовлетвореността и др.

Към научните трудове на доц. Михаил Георгиев има подчертан интерес. От представената справка са посочени 112 цитирания, 10 от които в чужбина.

Представените за оценка научни трудове за участие в конкурса за „професор“ имат определени научни приноси за теорията и практиката на спортната психология. Систематизирани са основните понятия по спортна психология и е обогатено тяхното съдържание. Посочени са ролите,

компетенциите и етичните принципи на спортния психолог. Задълбочено са разработени основите на експерименталното изследване. Разширена е концепцията за хиперактивността и дефицита на вниманието. Адаптирани са тестове за изследване на значими психологически показатели. Проведени са многобройни експериментални изследвания на тревожността, стреса, агресията, мотивацията, на базата на които са разкрити възможности за реализиране на високи спортни постижения. Представените за оценка научни трудове на доц. Михаил Георгиев допринасят за обогатяване на теорията и методиката на спортната психология.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Доц. Михаил Георгиев, участва в конкурса за академичната длъжност „професор“ с голям брой научни трудове, включващи задълбочени изследвания на много актуални и значими проблеми в спортната психология. В процеса на научното си израстване той изработва стратегия за творчески подход в търсенето на обективната истина, създава собствени концепции, ефективността на които доказва в практиката. Поставям висока оценка на представените научни трудове в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“. Предлагам на уважаемото научно жури да присъди на доц. Михаил Живков Георгиев, доктор, академичната длъжност „професор“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.6. Спорт, специалност Спорт (Спортна психология) за нуждите на катедра „Психология, педагогика и социология“ към НСА „Васил Левски“.

14.07.2016 г.

гр. София

Член на научното жури:.....

(проф. Д. Кайков, дн)